

kému byla mu svěřena. Byla-li tedy věc odevzdána pachateli s příkazem, by ji dodal jiné osobě, jest pachateli jednati dle tohoto příkazu bez ohledu na to, zda přísluší oné osobě vůči svěřiteli nárok na věc či nic. Výhradně v mezích příkazu jest pachatel oprávněn věc z dosahu svěřitelovy dispozice vybaviti. Nelze-li z té neb oné příčiny příkazu vyhověti, pomine právní důvod, z něhož pachatel věc drží, a jest na něm, by ji vrátil svěřiteli. Nevrácení věci příčí se pak důvodu a účelu svěřeni, porušuje důvěru svěřitelem v pachatele vloženou a spadá pod pojem zadržení a přivlastnění věci svěřené. Nezáleží proto na tom, zda příslušel tesařům plat 6 Kč 50 h za hodinu čili nic. Rozhodným jest jen, zda byly zaměstnavatelem tesařů obžalovanému odevzdány částky takového platu odpovídající, s příkazem a za účelem, aby tesařům vyplácel po 6 Kč 50 h za hodinu, a zda obžalovaný částí těchto peněz takto jemu svěřených, ani tesařům nevyplatil ani zaměstnavateli nevrátil.

Rozhodovací důvody prvé stolice vyslovují ovšem dále, že nelze obžalovanému na základě jeho zodpovídání se dokázati zlý úmysl, že naopak jednal obžalovaný bezelstně. Dle souvislosti rozhodovacích důvodů sluší tomuto výroku rozuměti tak, že se obžalovaný považoval za oprávněna, by si z peněz, které ho došly od zaměstnavatele k výplatě tesařů, ponechal, oč převyšují plat, na který tesaři měli nárok. Takto jest však i tento výrok stížen týmže zmatkem, jako výrok shora uvedený. Nalézacím soudem zdůrazňovaná bezelstnost dotýkala by se jen přebytku nad 6 Kč 10 h za hodinu, nikoliv však 10 h, o něž vyplatil obžalovaný všem, po případě dotčeným tesařům za hodinu méně, než jim příslušelo. Nehledě ani k tomu, že domněnka obžalovaného, že byl oprávněn podržeti si onu část svěřené věci, s níž nenakládá k účelu, příkazem určenému, rovná se domněnce, že věci nezadržuje za sebou a si nepřivlastňuje, když ji svěřiteli nevrátí, ačkoliv jí nedisponoval dle příkazu. Takové domnění nebylo by však než omylem co do pojmu v trestním zákoně stanoveného, tudíž neznalostí zákona, jež pachatele podle §u 3 tr. zák. neomlouvá.

Čís. 1578.

»Držením« ve smyslu §u 171 tr. zák. rozumí se faktické panství nad věcí, t. j. možnost volného nakládání s ní ve smyslu přirozeného pojmání poměrů životních.

(Rozh. ze dne 29. března 1924, Kr I 813/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných Alžběty J-ové a Marie F-ové do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. října 1923, pokud jim byly stěžovatelky uznány vinnými zločinem krádeže podle §§ů 171, 173 tr. zák., Marie F-ová též podle §u 174 II. c) tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost obžalovaných uplatňuje pouze důvod zmatečnosti čis. 9 a) Šu 281 tr. ř. Stěžovatelka Alžběta J-ová dovozuje, že neodňala věci z držení manželů P-ových, kteří byli mimo L. a věci těch prý vůbec v držení neměli, a že nevzala jich svémocně v úmyslu zlodějském, nýbrž k vyzvání Marie F-ové a s jejím souhlasem, majíc za to, že F-ová jest oprávněna těmito věcmi disponovati. Obžalovaná Marie F-ová namítá, že si vzala některé věci manželů P-ových, které po jich odchodu z L. zůstaly v její držbě, pouze do zástavy, aby měla jistotu pro svou pohledávku, která jí proti majitelům věcí příslušela. Obě tedy připouštějí, že na sebe převedly cizí věci z držení osoby třetí, ale popírají, že tak učinily v úmyslu zlodějském. Stížnost není odůvodněna. »Držení« v Šu 171 tr. zák. není míněno ve smyslu práva soukromého (§ 309 obč. zák.), nýbrž rozumí se jím faktické panství nad věcí, t. j. možnost volného nakládání s ní ve smyslu přirozeného pojmání poměrů životních. Proto netřeba ani přítomnosti držitelovy, by na věc mohl působiti (věci zanechané na poli, v opuštěném bytě), ba ani vědomí, kde se právě věc nalézá, pokud dle pravidelného průběhu věci lze počítati s možností disposiční a s volným nakládáním. V tomto případě jest zjištěno, že manželé P-ovi se držby svých věcí nevzdali, ani jich manželům F-ovým nesvěřili, nýbrž je zanechali v uzamčených bednách a koších jednak v bytě, kde dříve bydleli, jednak na půdě. Klíč od bytu ponechali ovšem u manželů F-ových, ale tím nikterak nepozbyli fyzické možnosti, věcmi volně nakládati, poněvadž jim bylo volno, dokud zde věci vůbec byly a nezanikly, kdykoliv své skutečné panství nad nimi vykonávati (je přestěhovati, zciziti nebo darovati) a, jak rozsudek zjišťuje, měli také vůli podržeti si možnost disposiční, poněvadž si chtěli věci odvésti do P., jakmile tam dostanou byt. Faktické moci nad věcmi pozbyli manželé P-ovi teprve tím, že je obžalované z uzamčených košů a beden svémocně vyňali a odnesli a tím další dispošici oprávněným znemožnili. V době činu byly však věci v držení oprávněných majitelů a jest tím splněna zákonná známka trestného činu krádeže ve stížnosti popíraná. Poněvadž prvý soud dále zjistil, že obě obžalované odňaly věci z držení manželů P-ových svémocně, bez jejich přivolení a v úmyslu zlodějském, jsou dány předpoklady pro odsuzující výrok jak ve směru objektivním tak i subjektivním. Tvrzení zmateční stížnosti, že J-ová si vzala věci se souhlasem F-ové, majíc za to, že tato jest oprávněna jimi disponovati, a že F-ová si vzala věci pouze do zástavy, nejsou převzaty z obsahu rozsudku. První soud naopak výslovně odmítá obhajobu obžalovaných v tomto směru jako nehodnověrnou a vyvrácenou zjištěným stavem věci, a dospívá na základě výsledků provedeného řízení po důkladných úvahách k přesvědčení, že obě obžalované jednaly v úmyslu zlodějském. Pouhým popíráním tohoto úmyslu a brojením proti přesvědčení soudu, v rozsudku náležitě odůvodněnému, na podkladě skutečností, v něm neobsažených, neprovádí zmateční stížnost uplatňovaného hmotněprávního aniž jiného důvodu zmatečnosti Šu 281 tr. ř. Zmateční stížnost obžalovaných jest tudíž neodůvodněna a byla proto zavržena.